

Send tips og bidrag til:
Epost: rega@fvn.no
Brev: Ræga, Fædrelandsvennen,
p.b. 369, 4664 Kristiansand

Facebook:
H.M. Ræga
Instagram:
#hmrega

H.M. Rægas
koffreportere:

Lars Hollerud
Journalist
908 70 710
lars.hollerud@fvn.no

Inger Witteveen
personalia
38 11 32 60
inger.witteveen@fvn.no

Siril Aartun
journalist
456 66 748
siril.aartun@fvn.no

NESTEN TUSEN ÅR: Like siden 1020-1030 har denne ubrukte kvernsteinen ligget på sjøbunnen litt vest for Ulvøysund. Kvernsteiner ble benyttet både som handelsvare og ballast. Muligens kan dette eksemplaret stamme fra et steinbrudd i Hyllestad i Sogn og Fjordane. FOTO: JOSTEIN BLOKHUS

Fant kvernsteiner fra vikingtiden

VARIERT: Vrakgods fra skjærgården og Ivar Munthe Daaes Kinasamling er blant det publikum får se fra 19. juni. Fra venstre Kai Arild Holm, museumsbestyrer Anne Sophie Høegh-Omdal, sportsdykker Erik Erland Holmen og styremedlem i historielaget Terje Ellesen. FOTO: JOSTEIN BLOKHUS

Rundt år 1030 gikk et skip ned utenfor Ulvøysund, fullastet med kvernsteiner. Årets sommerutstilling på Lillesand By- og Sjøfartsmuseum er blant annet viet dette forliset.

OPP FRA DYPET

LILLESAND

– Det blir en god del fokus på vrakgods i år, sier museumsbestyrer Anne Sophie Høegh-Omdal. Nede i et akvarium finner vi en av de eldgamle kvernsteinene som ble hentet opp fra bunnen. Og på en liten monitor ser vi opptak av sportsdykker Erik Erland Holmen mens han studerer funnet på 14 meters dyp,

omgitt av fisk og bunndyr.

Sommeren 2011 ble det registrert både kvernsteiner, rester av et anker og reinsdyrshorn fra et forlis som må ha funnet sted omtrent samtidig som Olav den Hellige falt på Stiklestad. Lasten ble for øvrig oppdaget allerede i 1996, av lillesanderen Vegard Strømman. Han ga straks beskjed om funnet, men knapt med penger og mannskap gjorde at Norsk Maritimt Museum ikke fikk sett nærmere på det hele før for to år siden.

Da funnet så ble gransket, kom man over rundt 25 små kvernsteiner laget for å male korn. Et par av steinene ble tatt opp for nærmere undersøkelser. Det samme ble ett av reinsdyrshornene, og det er en C-14 datering av dette geviret som

gjør at man kan tidsbestemme funnet så nøyaktig.

Ingenting må fjernes

– Dette er et glimrende eksempel på at man ikke skal fjerne noe om man som dykker finner noe som kan være historisk interessant. Hadde det ikke vært for geviret, kunne man ikke ha datert funnet, sier Holmen. Alle funn av skip og gjenstander som er over 100 år gamle, er statens eiendom og straffbart å ta med seg. Kvernsteinene veide rundt 30 kilo. De var ubrukte og laget av granatglimmerskifer. Kanskje kommer de fra et gammelt bruddsted i Hyllestad i Sogn og Fjordane. Båten som forliste, er blitt tøret bort av saltvannet. Trolig har det vært en knarr, den vanligste båttypen i viking-

tiden. En vestnorsk knarr som ble funnet i Roskildefjorden, var 16 meter lang og hadde en seilflate på 90 kvadratmeter. Lastevnen var 20-25 tonn.

Trolig har knarren kommet ut for en storm, og mannskapet har prøvd å søke ly ved Ulvøysund.

Museet viser i sommer også deler av den store Kina-samlingen til Iver Munthe Daae, som var tollinspektør i landet i 20 år. I 1888 kjøpte han Østre Kaldvell i Vestre Moland og begynte byggingen av et tresliperi.

– Denne flotte samlingen er ukjent for folk flest, sier museumsbestyreren. Utstillingen er åpen i hele sommer.

Tekst: **Jostein Blokhus**
jostein.blokhus@fvn.no - 90870705

RÆGERICK

Ei ræge til Hove, ho ville for å høre på musikk, og å grille men det gikk ikke bra for på fatet det bar og til slutt blei ho spist av «de ville»

Det er **Kjell Jensen** fra Kristiansand som har sendt oss dette, og Hennes Majestet belønner med rægekort!

Barusbeste

For en del år siden, da mitt barnebarn Tobias var 5 år gammel, skulle vi ut i hagen og plukke jordbær.

Nå var det ikke det store antall jordbærplanter, kun 5-6 stk. som vi hadde på den tiden.

Men vi plukket det som var modent og jeg klaget og sa dette ikke var godt for ryggen min, og la til at jeg

kunne tenke meg å ansette et par polakker som kunne plukke bærene for meg.

Du morfar, sa den lille poden, jeg tror det holder med en polakk!

Denne historien er sendt inn av **Tom Jacobsen** fra Lillesand, som selvfølgelig får rægekort i posten.

Minikryss

1		2		3
	4		5	
6			7	
8			9	
	10	11		
12				

Dagens oppgave:

- VANNRETT
- Lystbåt
- Rølig
- Tone
- Drett
- Pron.
- Elvi i Sibir
- Kjentmann
- Bud
- LODDRETT
- Arktisk musting
- Omtrent fork.
- Fortsga
- Mannsnavn
- Landområde
- Elv

Løsning forrige:

- VANNRETT
- Yppig
- Bit
- Nå
- El
- Kr
- Id
- Eir
- Ener
- LODDRETT
- Yankee
- Pi
- Galdrer
- Båre
- Leir
- Ie